

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı Bekir PAKDEMİRLİ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM iç tüzüğünün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ömer ÖCALAN
Şanlıurfa Milletvekili

12 bin yıllık çok dilli, çok dinli, çok kültürlü toplumsal hafızayı ve tarihi içinde barındıran Hasankeyf ile birlikte 300 arkeolojik sit alanı ömrü 50 yıl olan İhsu Baraj projesiyle sular altında bırakılmıştır. Bugün 12 bin yıllık tarihi olan milyonlarca yıllık doğal geçmişe sahip, sayısız medeniyete ev sahipliği yapmış, depremlerin, sellerin, yağışların ve diğer doğa olaylarının yıkamadığı Kuzey Mezopotamya'nın önemli kalıntılarını barındıran Hasankeyf, AKP-MHP iktidarı eliyle yok edilmiştir. Bu şekilde Hasankeyf'in tarihsel hafızasını yok ederek yeni hafıza inşa edilmesi amaçlanmaktadır. Tarih boyunca birçok iktidar, yerleşik halkların hafızasının nakledilmesini bir cezalandırma yöntemi olarak kullanmaktadır. Bu bağlamda, yerleşik halkları zorla göçe maruz bırakarak, asimile edilmek ve nakletmek yoluyla mekanların hafızasının silinmesine yönelik benzer politikalar uygulanmıştır. Bu bağlamda, Şark Islahat Planına, İbrahim Tali Öngören'in, Hamdi Bey'in, İsmet İnönü'nün, Celal Bayar'ın, Şükrü Kaya'nın' TSK'nın, MGK'nın raporlarına bakıldığında yıllardan beri devam eden hafızanın taşınmasına yönelik bir politikanın uygulandığı görülmektedir. Yerleşik hafızanın kökünden koparılması amacıyla yerinden nakletmeye dair bir hafıza nakil/taşıma politikasının tarihsel bir süreklilik içinde devam ettiği görülecektir.

İktidarın Hasankeyf özelinden sürdürdüğü hafızasızlaştırma politikası geçmişi yok ederken, güncele dair yerleşik yurttaşların yaşam alanlarını terk etmek zorunda bırakılmasıyla telafisi güç mağduriyetlerine yol açmıştır. Bütün haykırış ve çabalara rağmen Kültür Bakanlığı ve Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen baraj çalışması sonucu, 1981'de sit alanı ilan edilen Hasankeyf, sular altında kalmıştır. Hasankeyf'in su altında kalmasıyla birlikte yeni Hasankeyf'in köylerinde inşa edilmesi üzerine, Kure ve Serpirê köyü sakinleri hafızalarının,

topraklarının zorla ellerinden alındığını belirterek, en azından kendilerine konut yapılmasını talep etmektedirler. Yeni inşa edilen Hasankeyf'e 5 kilometre uzaklıkta kuru bir toprağın kendilerine tahsis edildiğini kaydeden Abdullah Çıkçı, *"Tarihimiz, suyumuz, toprağımız, evimiz, hayvanımız ve hafızamız elimizden alınarak bize kupkuru bir yer verdiler. (...) Her aileye 400 metrekarelik bir alan verildi. Bu alanda ne hayvancılık ne de tarım yapabiliriz. Daha kura çekilmesini bekleyeceğiz. Evi kendi imkanlarımız ile yapmamızı istiyorlar. 1 yıl önce bize bu yeri verselerdi, belki yapma imkanımız olurdu. Demir 3 TL'den 8 TL'ye çıkmış. Bu imkanlar ile nasıl yapalım"* diye yetkililere sesini duyurmaya çalışmaktadır.

Yapılan barajla yaşamlarının alt üst olduğunu belirten Lokman Yılmaz ise; *"Her şeyimiz zorla elimizden aldılar. Önce bin 950 TL ile kamulaştırıldığını, daha sonra gelip bunu 900 TL'ye indirdiklerini söylediler. Para verdiği kişilerden faiziyle paralarını geri aldılar. Şu an o yerler 400 ile 500 bin TL değerinde. Yeni yapılan Hasankeyf'te köylüleri istemediklerini belirtip bize yer dahi vermediler. 36 bin dönümlük alan köylülerimizin toprağıydı. Şimdi burada kiracıyız. Köyümüzde binlerce hayvan yetiştiriyorduk. Yeni yapılan şehirde hiçbir şekilde geçim kaynağımız yok"* şeklinde yaşadıkları mağduriyeti ifade etmektedir.

Köy sakinlerin açıklamalarından da anlaşılacağı üzere, Kure ve Serpirê (Kesme 1, Kesme 2) köyleri Hasankeyf sakinlerinin yerleştirilmeleri amacıyla zorunlu kamulaştırmaya tabi tutulmuş, 134 haneli köy halkına ise kendi imkanlarıyla konut yapmaları için Kent merkezine 5 kilometre uzaklıkta hane başı 400 metrekare arazi tahsisi yapılmıştır. Bununla birlikte 2 yıldan fazla bir süredir tahsis edilen yerlerin kura çekimi yapılmadığı için köy sakinleri ayrıca mağduriyet yaşamaktadırlar.

Söz konusu köy sakinleri, başta DSİ olmak üzere ilgili kurumların bir an önce sorunların çözümü konusunda harekete geçmelerini talep etmektedirler.

Bu bağlamda;

- 1- Hasankeyf'in yeniden inşa edildiği köylerde zaten yerleşik olan köy sakinleri neden köylerinden çıkarılıp başka bir yerde arazi tahsisi yapılmıştır?
- 2- Yıllardır Kure ve Serpirê (Kesme 1, Kesme 2) köylerinde yerleşik olan, hayvancılık ve tarım yapan yurttaşların topraklarından kopartılarak verimsiz bir yer tahsisi yapılmasına dair kararın verilmesinin gerekçesi nedir? Söz konu bu uygulamanın telafisi güç sonuçlara yol açacağı öngörülmemiş midir?
- 3- Yıllardır Kure ve Serpirê (Kesme 1, Kesme 2) köylerinde yerleşik olan yurttaşlara tahsis edilen yerde temel yaşam koşulu olan konut ve alt yapının devletçe yapılması

55280

gerekmiyor mu? Söz konusu yurttaşların adeta cezaya tabi tutulmuş gibi bu haktan mahrum edilmelerinin gerekçesi nedir?

- 4- Zorunlu kamulaştırmaya tabi tutulan Kure ve Serpirê (Kesme 1, Kesme 2) köylülerine konut yapılmasına yönelik herhangi bir planlamanız var mıdır?
- 5- Zorunlu kamulaştırmaya tabi tutulan Kure ve Serpirê (Kesme 1, Kesme 2) köylülerine tahsis edilen yerlerin iki yıldan fazla bir süredir kura çekiminin yapılmamasının gerekçesi nedir?